

Actie Oostende: in verzet tegen aanval Vlaamse regering op lokale besturen

Nieuws woensdag 1 februari 2023

Op 9 januari 2023 organiseerde ACOD LRB een actie in Oostende tegen aanval van de Vlaamse regering op de ambtenaren, de lokale besturen en de openbare dienstverlening. Wij aanvaardden dat in geen geval en verzetten ons hevig tegen deze plannen.

We zijn al in Berchem geweest om aan de werkgevers (VVSG) duidelijk te maken dat zij niet opkomen voor het algemeen belang en dat zij blijkbaar bereid zijn de lokale en neutrale dienstverlening te verkopen aan het 'marktdenken' en het winstbejag. Het is een omgekeerde wereld waar ambtenaren inderdaad in dienst zullen staan van politici en hun vrienden en niet meer van de bevolking. Vergis jullie niet: de huidige voorstellen en beslissingen van de Vlaamse regering zullen een enorme en onomkeerbare impact hebben op de lokale besturen. Geregeld horen we mensen opperen dat onze acties toch geen zin hebben, dat de Vlaamse regering toch niet zal luisteren. Aan hen breng ik een uitspraak van Berthold Brecht in herinnering: "Wie vecht, kan verliezen. Wie niet vecht, heeft al verloren." Wat doet de Vlaamse regering?

Aanval op de ambtenaar

Bart Somers en de Vlaamse regering maken van de ambtenaar een speelbal van de politiek. Het ontslagdecreet pakt de noodzakelijke bescherming van een onafhankelijke ambtenaar weg. De ambtenaar moet de bevelen van de burgemeester en schepenen opvolgen. Ja, hij kan zich verzetten en zeggen dat hij het bevel weigert uit te voeren omwille van het algemeen belang of omwille van strijdigheid met de wetgeving. Maar het gevolg kan door dit ontslagdecreet zijn dat hij ontslagen wordt. Jawel, een willekeurig ontslag is perfect mogelijk. Je mag dat dan aanvechten voor een arbeidsrechtbank. Stel dat je zelfs kan aantonen dat het inderdaad om een willekeurig ontslag gaat, dan blijf je nog steeds ontslagen. Denk je dat er nog veel ambtenaren zullen opstaan tegen plaatselijke machtswellustelingen, zoals burgemeesters Somers, De Wever of Tommelein, om er maar drie te noemen?

Ook 'organisatorische redenen' zijn voldoende om een einde te maken aan een dienstverlening aan de bevolking. Hiermee heeft de politiek eindelijk de muilband gevonden om plichtsbewuste ambtenaren het zwijgen op te leggen.

Plichtsbewuste ambtenaren zijn een doorn in het oog van de politiek. Sommige politici vinden dat zij na een verkiezing een soort onschendbaarheid hebben gekregen van de burger om te doen wat zij willen. Dat is niet correct, kameraden. Ze hebben enkel een mandaat gekregen om hun bevolking te vertegenwoordigen.

Het ontslagdecreet maakt dus de uitgang voor de ambtenaar gemakkelijker. Tegelijkertijd zorgt de nieuwe rechtspositieregeling van Bart Somers ervoor dat ook de toegang tot het ambt en de voorwaarden die eraan vasthangen ontdaan worden van onafhankelijkheid en neutraliteit. Zo komen we meteen terecht bij het tweede punt.

Aanval op de lokale besturen

De nieuwe rechtspositieregeling is een veelkoppige draak. Ze betekent heel concreet het einde van een gemeenschappelijk personeelsbeleid voor de sector.

De mogelijke gevolgen van deze wijzigingen zijn pervers. Politieke willekeur krijgt weer de macht. Contractualisering en flexibilisering worden de norm. Het bestuurlijk toezicht wordt uitgekleed. Arbeidsvoorwaarden worden niet meer gemeenschappelijk bepaald, vaste salarisschalen bestaan niet meer. Besturen worden zo in concurrentie geplaatst met elkaar en schaalvoordelen van een gemeenschappelijk beleid worden genegeerd. We vallen dertig jaar terug in de tijd. Personeelsleden worden op deze manier afhankelijk van de intenties van de toevallige politieke meerderheid van elk lokaal bestuur. Bovendien worden sectorale akkoorden, waarover we zo hard hebben moeten onderhandelen, gewoon overboord gegooid. Ten slotte slot houdt de Vlaamse regering zelfs geen rekening met Europese richtlijnen, bijvoorbeeld op het vlak van het evenwicht werk-leven.

De werkgevers speelden een gemene rol in dit proces. We hadden met hen een akkoord om de nieuwe rechtspositieregeling aanvaardbaar te maken, maar de raad van bestuur van VVSG schoot onze consensus af. Hierdoor werd alweer bewezen dat VVSG geen betrouwbare partner is. We zegden dan ook het 'herenakkoord' op. Dit betekent concreet dat VVSG geen plaats meer mag nemen in het Comité C1. Bovendien verplicht dat de Vlaamse regering om bemiddeling op te zetten. Maar ze doet niets. Het kan haar niet schelen dat afspraken worden geschonden, dat het algemeen belang wordt geschaad of dat de lokale besturen worden vernietigd.

Lokale besturen werden terecht als een essentiële dienst beschouwd tijdens de coronacrisis. Zonder sterke lokale besturen zijn dergelijke crisissen onbeheersbaar. Als dank worden ze als verschoppelingen aan de kant geschoven.

Aanval op de openbare dienstverlening

Vergis u niet: veel van deze aanpassingen hebben slechts één doel, namelijk het mogelijk maken van contractualisering, privatisering en commercialisering, afbouw van statutaire bepalingen. Het publieke karakter zorgt ervoor dat kerntaken voor iedereen gelijk worden uitgeoefend. Toegankelijkheid, onafhankelijkheid en kwaliteit zijn de onderliggende principes van de openbare dienstverlening. Concurrentie doet daaraan afbreuk. Privatisering of andere vormen van uitbesteding betekenen dat men in de ene gemeente op een andere manier de dienstverlening verzorgt dan in een andere. Het is een absurd idee dat concurrentie ervoor zal zorgen dat het voor iedereen beter wordt. Nee, het marktdenken is enkel uit op winst en niet op dienstverlening. De gehele bevolking zal er slechter aan toe zijn.

Deze aanval op de openbare dienstverlening wordt gelanceerd op verschillende vlakken: naast het ontslagdecreet en de nieuwe rechtspositieregeling probeert men ook via het regiodecreet en talloze wijzigingen aan het decreet over het lokale bestuur privatisering, commercialisering en uitbesteding gemakkelijker te maken.

Hoe moeilijk het ook is, we zullen ook hiertegen blijven vechten. Het oorspronkelijke privatiseringsdecreet is een stille dood gestorven, dankzij ons verzet. Niemand geloofde dat we dit zouden kunnen tegenhouden, maar we hebben het een halt toegeroepen. Ook nu zullen we ons met hand en tand verzetten tegen de nieuwe voorstellen van de Vlaamse regering. Ze staan vaak ten dienste van privatiseringen, zoals in het zorgbedrijf

Antwerpen en in het privatiseringsdossier van Oostende.

Waarom een actie in Oostende?

Het privatiseringsdossier in Oostende is een kwaad voorbeeld van wat ons te wachten staat, als we de gang van zaken niet tegenhouden. Nergens wordt rekening gehouden met het algemeen belang of met het personeelslid. Minister Somers vond het zelfs mogelijk het vernietigingsbesluit van zijn eigen onafhankelijke administratie naast zich neer te leggen. In de commissie Binnenland moest Somers zich verdedigen voor dit machtsmisbruik.

Wie sprong op zijn kar? Inderdaad, Bart Tommelein, zijn eeneiige tweelingbroer. Samen lanceerden ze zelfs pertinente leugens.

Zo verkondigden ze dat ACOD LRB hen was komen bedanken voor het goede verloop van de privatisering. Niets is minder waar, maar daar trokken de excellenties zich niets van aan. Alles ten dienste van de eigen agenda en die van de vrienden vastgoedmakelaars.

Bart Tommelein zit ook in de raad van bestuur van VVSG. Juist, degene die het akkoord dat de vakbonden bereikt hadden met de onderhandelaars van de VVSG over de nieuwe rechtspositieregeling, weggestemd heeft.

Tommelein is ook het brein achter het nieuwe project van het eengemaakte ziekenhuis AZ Oostende. Voldoende redenen dus om de nieuwjaarsreceptie van deze burgemeester te verstoren en te wijzen op de principes van openbare dienstverlening: onafhankelijkheid, toegankelijkheid en kwaliteit, zodat de dienstverlening inderdaad gegarandeerd wordt voor iedereen.

Rechtvaardigheid gevraagd

Wij hopen dat we snel verlost geraken van dergelijke opportunistische figuren in de politiek. Er moet terug gehandeld worden vanuit principes van rechtvaardigheid. Liefst zoals John Rawls ze beschreef in zijn rechtvaardigheidstheorie. Die stelt dat politici geen beslissingen mogen nemen vanuit hun eigen positie, maar er volledig afstand van zouden moeten doen. Als een politicus geen rekening houdt met wie hij is, waar hij woont, hoeveel hij verdient en wat voor ideologie of levensbeschouwing hij aanhangt, dan zal hij alle mogelijke belangen in rekening brengen.

Dan is het ook ondenkbaar dat een samenleving ingericht wordt met een kinderopvang die door de begeleider-kind-ratio onwerkbaar wordt. Dan is het ondenkbaar dat de zorg uitbesteed wordt aan het winst-denken. Dan bestaat het niet dat men kiest voor de ambtenaar die gebukt gaat onder politieke willekeur. Dan wil men sterke openbare diensten die opkomen voor iedereen in de samenleving. Dan wil men een sterke sociale zekerheid.

Laat dat dan onze nieuwjaarsboodschap zijn voor de Bartjes van deze wereld. Voor jullie hebben we alleen maar warme wensen. Dat jullie gelukkig en gezond het nieuwe jaar mogen inzetten. En dat we samen mogen strijden voor een rechtvaardige wereld. Gelukkig nieuwjaar en hartelijk dank voor inzet.

Willy Van Den Berge, Gert Vlasselaer